

OBČINA ŠKOCJAN
ŠTAB CIVILNE ZAŠČITE

OBČINSKI NAČRT
ZAŠČITE IN REŠEVANJA
OB POPLAVAH

	<i>ORGAN</i>	<i>DATUM</i>	<i>ODGOVORNA OSEBA</i>
<i>IZDELAL</i>	<i>VINTIM</i> <i>Varnost in zdravje pri delu d.o.o.</i> <i>CKŽ 145</i> <i>Krško</i>	<i>M.P.</i>	<i>Anton Zupet</i> <i>uni.dipl.org</i> <i>ŽUPAN</i>
<i>OBRAVNVAL</i> <i>IN SPREJEL</i>	<i>ŠTAB CZ OBČINE</i> <i>ŠKOCJAN</i>		<i>Poveljnik CZ občine Škocjan:</i> <i>Martin Strašek</i> <i>Šifra:</i> <i>Dne:</i>
<i>SKRBNIK</i>	<i>OBČINA</i> <i>ŠKOCJAN</i>		

KAZALO

1	POPLAVA	4
1.1	UVOD	4
1.2	ZNAČILNOSTI POPLAV V OBČINI ŠKOCJAN	4
1.2.1.	Vodno območje	4
1.2.2.	Poplavno območje, obseg in ogroženost	5
1.3	MOŽNI VZROKI NASTANKA POPLAV V OBČINI ŠKOCJAN:	6
1.4	VEČJE POPLAVE DOSLEJ	6
1.5	VERJETNOST NASTANKA VERIŽNIH NESREČ	6
1.6	SKLEPNE UGOTOVITVE	7
2.	OBSEG NAČRTOVANJA	7
2.1.	TEMELJNE RAVNI NAČRTOVANJA	7
2.2.	NAČELA ZAŠČITE IN REŠEVANJA	7
3.	KONCEPT ZAŠČITE REŠEVANJA IN POMOČI	8
3.1	TEMELJNE PODMENE	8
3.2.	ZAMISEL IZVEDBE ZAŠČITE IN REŠEVANJA	9
3.2.1.	Koncept odziva ob poplavi	9
3.3.	UPORABA NAČRTA	9
4	SILE, SREDSTVA IN VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA	11
4.1.	PREGLED ORGANOV IN ORGANIZACIJ, KI SODELUJEJO PRI IZVEDBI NALOG IZ OBČINSKE PRISTOJNOSTI	11
4.1.1.	Občinski organi	11
4.1.2	Občinske sile za zaščito in reševanje	11
4.1.3.	Komisija za ocenjevanje škode	11
4.2.	MATERIALNO TEHNIČNA SREDSTVA ZA IZVAJANJE NAČRTA	12
4.3	FINANČNA SREDSTVA ZA IZVAJANJE NAČRTA	12
5.	OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE	13
5.1.	OPAZOVANJE IN OBVEŠČANJE	13
5.2.	OPAZOVANJE NEVARNOSTI POPLAV	14
5.2.1.	Opazovanje višine vodostajev	14
5.2.2.	Posredovanje podatkov o nevarnosti poplav ali o poplavah	14
5.3.	OBVEŠČANJE PRISTOJNIH ORGANOV	14
5.4.	ALARMIRANJE, OBVEŠČANJE IN INFORMIRANJE JAVNOSTI	14
5.4.1.	Alarmiranje prizadetega prebivalstva	14
5.4.2.	Obveščanje prebivalstva o stanju na prizadetem območju	15
5.4.3.	Obveščanje širše javnosti	15
6.	AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV	15
6.1.	AKTIVIRANJE ORGANOV VODENJA IN STROKOVNIH SLUŽB	15
6.2.	AKTIVIRANJE OBČINSKIH SIL ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE	16
6.3.	ZAGOTAVLJANJE POMOČI V MATERIALNIH IN FINANČNIH SREDSTVIH	17
7.	UPRAVLJANJE IN VODENJE	18
7.1.	ORGANI IN NJIHOVE NALOGE	18
7.1.1.	Občinski organi	18
7.1.2.	Organi vodenja	19
7.1.3.	Občinske sile	19
7.1.4.	Občinski pogodbeni izvajalci	20
7.1.5.	Druga podjetja, zavodi, organizacije javnega značaja	20
7.2.	OPERATIVNO VODENJE	21
7.3.	ORGANIZACIJA ZVEZ	21

8.	UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	22
8.1.	UKREPI ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI.....	22
8.1.1	Prostorski, gradbeni in drugi tehnični ukrepi	22
8.1.2.	Evakuacija	22
8.2.	NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI.....	23
8.2.1	Tehnično reševanje ob poplavih	23
8.2.2	Prva pomoč.....	24
8.2.4.	Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje.....	24
9.	OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA	25
10.	OCENJEVANJE ŠKODE.....	25

1 POPLAVA

1.1 UVOD

Poplava je naravni pojav, ki nastane zaradi izredno močnih padavin ali naglega taljenja snega ali medsebojnega skupnega delovanja. Do poplavljanja lahko pride tudi zaradi zajezenega odtoka, zaradi zajezitev, povzročenih s snežnim ali zemeljskim plazom, zaradi delovanja hudournikov, zaradi naravnega posedanja tal, zaradi padavin in istočasnega taljenja snega na zamrznjeni podlagi in s tem dviga gladine. K pojavu poplav vse bolj prispevajo tudi človekovi posegi v naravo.

Načrt zaščite in reševanja ob potresu temelji na določilih zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. l. RS, št. 51/06), doktrine zaščite, reševanja in pomoči (Vlada RS, št. 912-07/2002-1 z dne 30. 05. 2002) ter nacionalnega programa varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur.l. RS, št. 44/02). Izdelan je v skladu z določili uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Ur. l. RS, št. 3/02, 17/06, 76/08).

Načrt temelji na oceni ogroženosti Občine ŠKOCJAN (v nadaljevanju: občine) in je podrobneje razčlenjen regijski načrt zaščite in reševanja ob poplavi, verzija, ki ga je pripravila Izpostava Uprave RS za zaščito in reševanje (URSZR) Novo Mesto.

1.2 ZNAČILNOSTI POPLAV V OBČINI ŠKOCJAN

1.2.1. Vodno območje

Na območju občine Škocjan imamo večja vodotoka in sicer Raduljo in reko Krko, ki je mejna reka. Gledano s stališča hidrologije v Republiki Sloveniji vodna območja pokrivajo porečja vodotokov, ki so sestavljena iz povodij. Povodja imajo svoje večje ali manjše pritoke, ki znatno vplivajo na značilnost vodotokov.

Rečni režim

Pod rečnim režimom razumemo spreminjanje vodnega stanja med letom, kar je predvsem izraz časovne razporeditve padavin, izhlapevanja, zadrževanja podzemnih voda in podobnega. Višek vodnega stanja se zato ne ravna povsod in popolnoma po višku padavin.

Občina Škocjan sodi v snežno dežni tip rečnega režima, za katerega je značilno, da je primarni višek aprila, lahko marca ali celo maja, sekundarni pa je vedno novembra, nato pa še decembra. Ta režim ima dve različici:

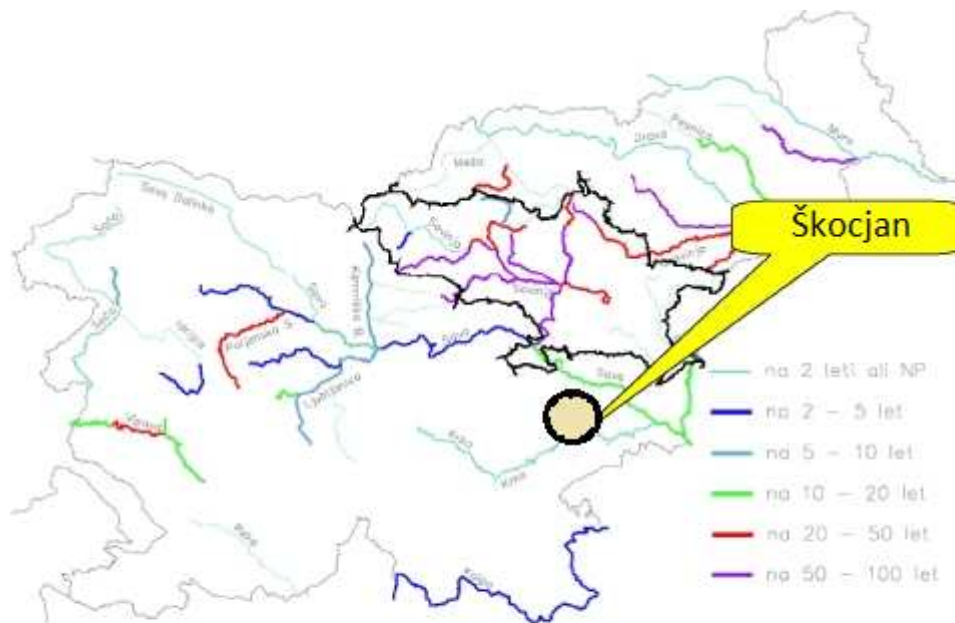
- **celinsko**, za katero je značilno, da je sekundarni višek manj izrazit, obdobje najnižje poletne vode pa traja do septembra.
- **sredozemsko**, pri kateri se običajno jesenski dežni maksimum združi z marčno-aprilskim, se mu zelo približa ali pa ga celo malenkostno preseže; ta vodni režim je značilen za vodotoke predalpskega hribovja, dinarsko-kraškega sveta in subpanonskega dela Slovenije; ima ga tudi Soča v spodnjem toku.

1.2.2. Poplavno območje, obseg in ogroženost

Glede na povratno dobo nastopa visokih voda ločimo naslednje poplavne linije:

1. poplavne linije s povratno dobo nastopa do 5 let - **pogoste poplave**
2. poplavne linije s povratnimi dobami od 10 let do 20 let - **10 do 20 letne poplave**
3. poplavne linije s povratno dobo 100 in več let – **katastrofalne poplave**.

Slika 1: Povratne dobe vodotokov in položaj občine Škocjan v Dolenjski regiji

Most čez reko Krko je primerno dimenzioniran in trdno grajen, zato ne predstavlja nevarne točke razen v primeru, ko bi voda naplavila večja debela, drevje ali kaj podobnega in še to v enormnih količinah. Je pa dejstvo, da Krka prestopi bregove v višini vasi Stranje, mimo Dobrave in Čučje Mlake. Večje škode, razen na posevkih, ne povzroča.

Prav tako, ob večji količinah padavin ali ob daljšem deževju ali hitrem topljenju snega, poplavi potok Radulja in sicer pri Zalogu, redkeje v samem Škocjanu, pri Zavinku in

Grmovljah. Ob neurjih je potrebno več pozornosti nameniti pretočnosti mostov v Zalogu, v Škocjanu, v Zavinku in v Grmovljah. Pri tem na cestiščih in bankinah ter neutrjenih poteh povzroča odplavljanje materiala, kar ima za posledico delno ali celotno neprevoznost določenih odsekov posameznih cest.

Ob močnejšem deževnem obdobju poplavlja tudi Martink, Hubajniški potok, Dolski potok, Goriški potok, Osreški potok, Mlaka. V vseh primerih gre le za razlitje vode po travnikih in poljih. V primeru pojava neurniških voda pa je potrebno poskrbeti za pretočnost mostov na Dolskem potoku (devet manjših mostov).

OGROŽENOST CEST:

Kar nekaj ceste je ogroženih v času poplav ob reki Krki; v zimskem času prihaja do lomljenja vej ob cestah in s tem ogrožanje varnosti v cestnem prometu. Prav tako je povečana ogroženost ob gozdovih in višjih kmetijskih rastlinah, kjer je slaba cestna preglednost.

OGROŽENOST HIŠ, GOPODARSKIH POSLOPIJ, ŠTEVILO LJUDI IN ŽIVALI:

Zaradi nezavarovanih območij ob vodah je ob velikem deževju ogroženih tudi nekaj hiš: Smrekarjeva v Zalogu, Robkova v Dobruški vasi, Vajsova v Raduljah. V najhujših primerih ob zares presežnih količinah padavin lahko pride do zalitja kletnih prostorov in uničenje artiklov, ki so tam hranjeni.

Ljudje in živina doslej še niso bili ogroženi.

1.3 MOŽNI VZROKI NASTANKA POPLAV V OBČINI ŠKOCJAN:

V občini Škocjan so možni vzroki poplav predvsem naslednji: poplave zaradi dolgotrajnega deževja, ki se najpogosteje pojavljajo v jesenskih in spomladanskih mesecih, ko obstaja velika verjetnost, da bodo narasla voda reke Krke, Radulje, Mlake in drugih potokov prestopile brežine strug; razlitja lokalnih potokov in Krke zaradi silovitih - predvsem poletnih, ploh in nalivov. Gre za nenadne poplave - izrazito hudourniške narave, ker (nevzdrževane) struge potokov ne zmorejo odvesti večjih količin vode, zato se razlijejo po bližnjih površinah.

1.4 VEČJE POPLAVE DOSLEJ

Zadnje večje poplave v povodju Krke, Radulje in Mlake s pritoki in so se zgodile v letu 2008

1.5 VERJETNOST NASTANKA VERIŽNIH NESREČ

Ob poplavah lahko pride do različnih verižnih nesreč, kot so:

- preplavitve, zablatenje in zamuljenje travniških in kmetijskih površin,
- nenadzorovano uhajanje nevarnih snovi v okolje predvsem kurilno olje iz gospodinjstev na poplavnem območju,

- poškodbe infrastrukture: komunalna infrastruktura, mostovi .
- kontaminacija pitne vode v centralnem vodovodnem sistemu.
- plazenje zemlje in manjši plazovi.

1.6 SKLEPNE UGOTOVITVE

V Občini Škocjan se poplave pojavljajo najpogosteje v pomladanskem in jesenskem času, izjemoma tudi zaradi silovitih poletnih ploh in nalivov, saj tako nastanejo poplave zaradi nenadnih dotokov velike količine vode.

Obvladovanje nevarnosti poplav obsega različne ukrepe za preprečitev nastanka poplav kot tudi ukrepe za zmanjšanje posledic poplav, med katerimi sta najpomembnejši spremljanje in proučevanje poplavne nevarnosti.

Načrti ukrepanja ob poplavah se izdelujejo zato, da bo kasnejše ukrepanje organizirano in učinkovito.

Varstvo pred poplavami v celoti obsega preventivo, vzpostavitev in vzdrževanje pripravljenosti za zaščito, reševanje in pomoč ter odpravljanje posledic poplav in obnovo. S tem načrtom se urejajo le ukrepi in dejavnosti za zaščito, reševanje in pomoč ter zagotavljanje osnovnih možnosti za življenje na prizadetih območjih, ki so v pristojnosti lokalne skupnosti.

2. OBSEG NAČRTOVANJA

2.1. TEMELJNE RAVNI NAČRTOVANJA

Temeljni načrt je državni načrt - verzija 2.0, ki ga je izdelala Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje v sodelovanju z ministrstvi in drugimi državnimi organi. Občinski načrt zaščite in reševanja ob poplavi je usklajen z regijskim načrtom ZiR ob poplavah v Dolenjsko regiji, ki ga je izdelala Izpostava URSZR Novo mesto (verzija ..), ta pa z državnim načrtom zaščite in reševanja ob poplavi, ki ga je izdelala URSZR.

Z občinskim načrtom se urejajo ukrepi in dejavnosti za zaščito, reševanje in pomoč ter zagotavljajo osnovni pogoji za življenje, ki so v občinski pristojnosti.

JGS je dolžna izdelati operativni načrt za izvajanje nalog JGS v Občini iz tega načrta.

2.2. NAČELA ZAŠČITE IN REŠEVANJA

Zaščita in reševanje ob poplavah se organizira v skladu z naslednjimi načeli:

Načelo postopnosti pri uporabi sil in sredstev ob poplavah;

Pri zaščiti in reševanju je občina dolžna uporabiti najprej svoje sile in sredstva, in le če te ne zadoščajo niti zadostno vključenje sil in sredstev sosednjih občin, se vključi v pomoč in reševanje država.

Načelo preventive ob poplavah;

Občina v okviru svojih pristojnosti izvaja ukrepe, ki zmanjšujejo možnost poplav in aktivnosti s katerimi spremlja stanje na ogroženem območju.

Načelo pomoči;

Ob poplavah je vsak dolžan pomagati po svojih močeh in sposobnostih. Vsaka pomoč je načeloma brezplačna.

Načelo pravice do varstva pred poplavami;

Občina je zadolžena, da v okviru svojih pristojnosti seznanijo prebivalce z nevarnostjo poplav in kot tudi z ukrepi, ki so predvideni za preprečevanje in odpravljanje posledic nesreč.

Načelo pravice do varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami;

Po zakonu ima vsak zagotovljeno pravico do varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Tudi ob poplavah ima reševanje človeških življenj prednost pred vsemi drugimi ukrepi.

Načelo obveznega izvajanja odločitev;

Vodenje zaščite, reševanja in pomoči temelji na obveznem izvajanju odločitev organov, pristojnih za vodenje civilne zaščite in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč.

Načelo zakonitosti;

Nihče ni dolžan in ne sme izvesti odločitve, če je očitno, da bi s tem storil kaznivo dejanje ali kršil mednarodno humanitarno pravo.

3. KONCEPT ZAŠČITE REŠEVANJA IN POMOČI

3.1 TEMELJNE PODMENE

Varstvo pred poplavami v okviru svojih pravic in dolžnosti oziroma pristojnosti zagotavljajo državne gospodarske javne službe na področju urejanja voda ter državne in lokalne gospodarske javne službe, Občina Škocjan in državni organi, prebivalci kot posamezniki, prebivalci prostovoljno organizirani v raznih društvih in drugih nevladnih organizacijah, ki se ukvarjajo z zaščito in reševanjem, javne reševalne službe, podjetja, zavodi in druge organizacije, katerih dejavnost je pomembna za zaščito in reševanje.

1. Načrt je izdelan za poplave, ki nastanejo zaradi naravnih pojavov na območju Občine Škocjan in kadar lokalni viri ne zadoščajo za učinkovito izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči.
2. Za preprečevanje in zmanjšanje škode zaradi poplav ter za zaščito prebivalstva je potrebno v občini Škocjan pravočasno opozoriti na nevarnost nastanka poplav.
3. Če poplave nastopijo nenadoma (*nepričakovani močni nalivi*), sile za zaščito, reševanje in pomoč na prizadetem območju takoj začnejo z dejavnostmi za reševanje.
4. Ob katastrofalnih poplavah lahko občina Škocjan zaprosi za pomoč sosednje občine, ter preko ReCO tudi sile na nivoju regije in države.

3.2. ZAMISEL IZVEDBE ZAŠČITE IN REŠEVANJA

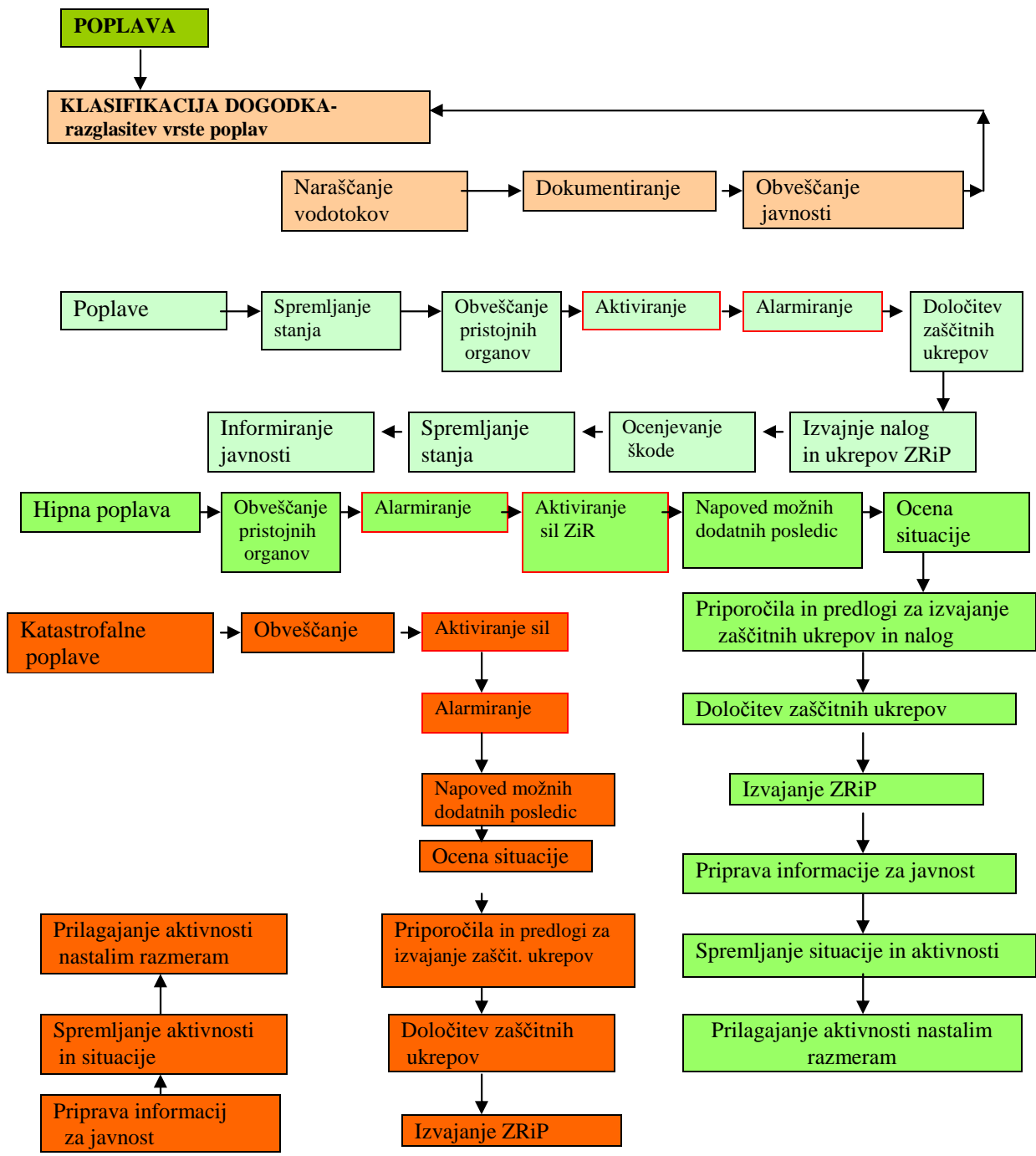
3.2.1. Koncept odziva ob poplavi

Koncept odziva ob poplavah temelji na posledicah, ki jih povzroči poplava na ljudeh, v naravi in na objektih. Opozorila pred poplavami na območju občine dobimo preko ReCO.

- ***Naraščanje vodotokov (stalno spremljanje razmer)***
ReCO redno spremlja in dokumentira stanje vodostajev, ko dobi od Oddelka za hidrološko prognozo preko CORS podatke o rekah, ki presežejo pogojne vodostaje, kakor tudi od občanov, ki živijo ob vodotokih.
- ***Poplave (stanje pripravljenosti za ukrepanje)***
Ko je pogojni vodostaj presežen in še narašča, se vzpostavi stanje pripravljenosti za ukrepanje. Izvaja se obveščanje javnosti in prebivalstva, alarmiranje prizadetih prebivalcev, aktiviranje sil za zaščito, reševanje in pomoč, določitev zaščitnih in drugih ukrepov, zbiranje informacij in posredovanje podatkov, izvajanje nalog in krepov zaščite, reševanja in pomoči, informiranje javnosti, ocenjevanje škode, spremljanje stanja in zaključek aktivnosti.
- ***Hipna ali nenadne poplave***
Do hipnih poplav bo lahko prihajalo predvsem ob potokih, v katere se stekajo večje količine vode z okoliških pobočij in tam, kjer so ovirani pretoki zaradi mehanskih pregrad (naplavine, vejevje, drevje...). Izvaja se obveščanje pristojnih organov in javnosti, aktiviranje sil za ZriP, na osnovi ocene situacije Poveljnik CZ občine določi zaščitne ukrepe. Alarmiranje ogroženega prebivalstva se izvaja preko javnih medijev, ter preko javnega alarmiranja občine.
- ***Katastrofalne poplave***
Izvaja se alarmiranje, obveščanje pristojnih organov in javnosti, aktiviranje sil za ZRiP, na osnovi napovedi poteka nesreče in ocene situacije Poveljnik CZ občine določi zaščitne ukrepe in naloge. Katastrofalnih poplav se v Občini Škocjan ne pričakuje.

3.3. UPORABA NAČRTA

Občinski načrt ZiR ob poplavah se aktivira, ko pride do poplave, oziroma, če obstaja nevarnost poplave. Odločitev o tem sprejme Poveljnik CZ občine, ob nenadnih poplavah pa tudi gasilski Poveljnik občine.

4 SILE, SREDSTVA IN VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA

4.1. PREGLED ORGANOV IN ORGANIZACIJ, KI SODELUJEJO PRI IZVEDBI NALOG IZ OBČINSKE PRISTOJNOSTI

4.1.1. Občinski organi

Župan in občinska uprava

4.1.2 Občinske sile za zaščito in reševanje

Organi Civilne zaščite (CZ):

- Poveljnik CZ občine,
- namestnik Poveljnika CZ občine,
- Občinski štab CZ.
- Poverjenika štaba CZ

Enote in službe CZ:

- enota za prvo pomoč,
- ekipa za tehnično reševanje
- ekipa za podporo.

Občinski pogodbeni izvajalci:

- Pogodbeni izvajalec(i) gradbene stroke,
- Pogodbeni izvajalec(i) za začasno nastanitev,
- Pogodbeni izvajalec za zagotavljanje prehrane

Javne službe za zaščito, reševanje in pomoč:

- Pogodbeni izvajalec za vzdrževanje lokalnih cest in vzdrževanje lokalnih cest in javnih poti v občini, Policijska postaja Šentjernej in Sevnica,
- Medicinski center Mirjam Vide Katič Škocjan

Enote ter službe društev in drugih nevladnih organizacij:

- Občinske prostovoljne gasilske enote,
- Gasilska enota širšega regijskega pomena. (GRC Novo Mesto)

4.1.3. Komisija za ocenjevanje škode

- Občinska komisija za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah

4.2. MATERIALNO TEHNIČNA SREDSTVA ZA IZVAJANJE NAČRTA

Za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči v primeru poplave se uporabijo obstoječa sredstva, ki jih občina zagotavlja na podlagi predpisanih meril za organiziranje, opremljanje in usposabljanje sil za zaščito, reševanje in pomoč.

Materialno - tehnična sredstva se načrtuje za:

- zaščitno in reševalno opremo ter orodje (sredstva za osebno in skupinsko zaščito, vozila, črpalke ter tehnična in druga sredstva, ki jih potrebujejo gasilske in druge reševalne enote ter Civilna zaščita občine),
- materialna sredstva za ZRP iz državnih rezerv

4.3 FINANČNA SREDSTVA ZA IZVAJANJE NAČRTA

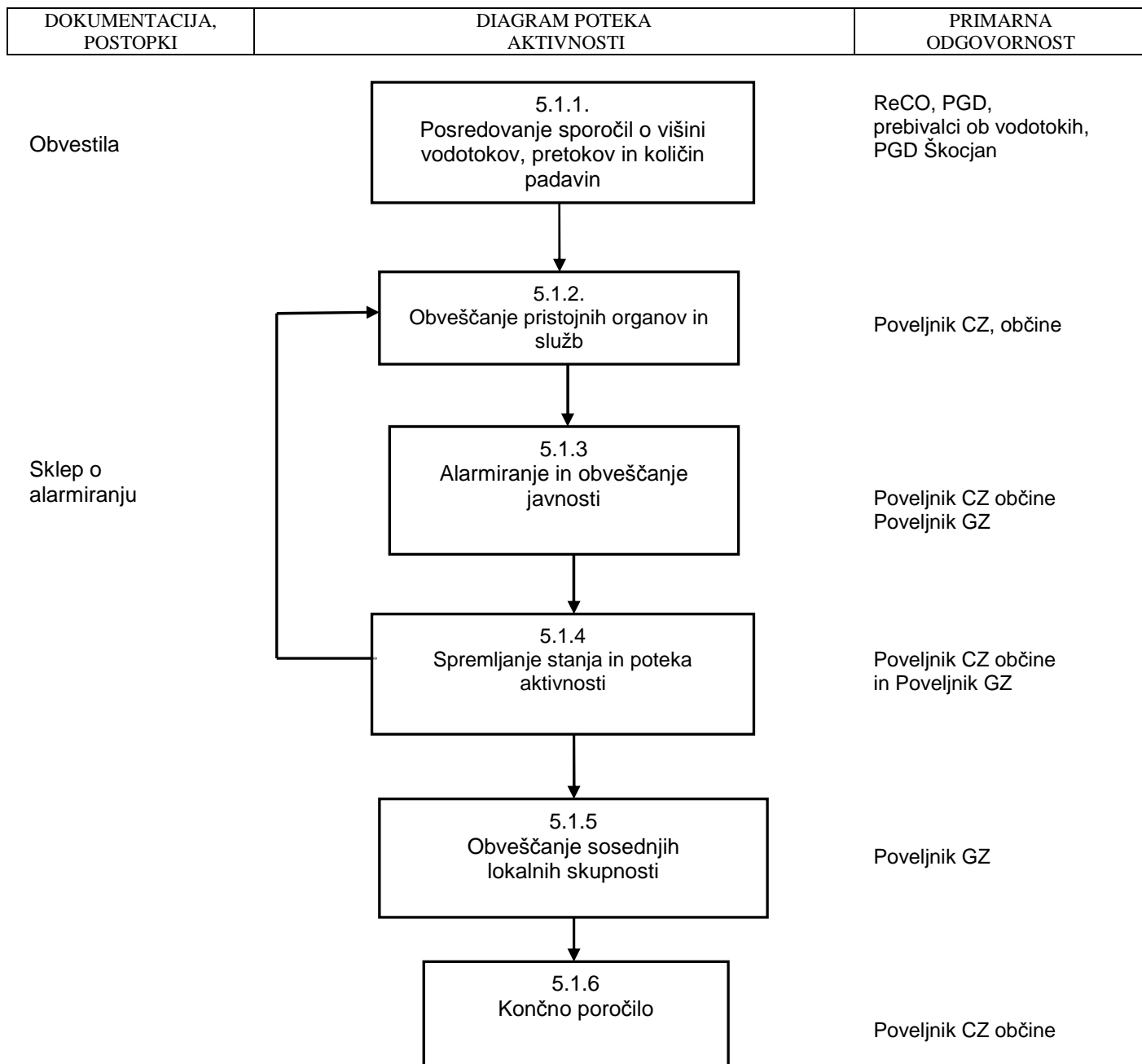
Stroške v zvezi z delovanjem občinskih enot Civilne zaščite in Občinskega štaba Civilne zaščite ter javne gasilske službe zagotavlja občina Škocjan. Finančna sredstva se načrtujejo za:

- stroške operativnega delovanja (povračila stroškov za pripadnike CZ in druge sile za ZiR
- stroški usposabljanja, urjenja in vaj enot in služb ZiR
- stroški nabave in vzdrževanja osebne, skupne in dodatne opreme ter druge tehnike

Stroški delovanja operativnih sestavov za ZiR ob poplavi se krijejo iz proračuna države in občine.

5. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

5.1. OPAZOVANJE IN OBVEŠČANJE

Slika 4: Shematski prikaz opazovanja in obveščanja

5.2. OPAZOVANJE NEVARNOSTI POPLAV

5.2.1. Opazovanje višine vodostajev

Poplave je mogoče napovedati. Osnovna podpora celotni hidrološki dejavnosti je merilna mreža. Sistem opazovanj in meritev temelji na klasični mreži vodomernih postaj, ki so v lasti Ministrstva za okolje in prostor, Agencije za okolje, Urada za monitoring.

Vremenska napoved je osnovni pokazatelj, ki napoveduje možnosti poplav. Zato je opazovanje nevarnosti poplav vezano na obvestila občanov in gasilcev, ki živijo ob strugah vodotokov.

5.2.2. Posredovanje podatkov o nevarnosti poplav ali o poplavah

Občani ali gasilci, ki živijo ob strugah vodotokov posredujejo sporočilo o nevarnosti poplav ali o poplavah na ReCO in odgovornim osebam občine. Sporočilo se posreduje praviloma po telefonskih zvezah. Z vsebino sporočila se seznanijo Poveljnik CZ občine, javna gasilska služba Šentjernej in lokalna občila.

Sporočilo vsebuje podatke o pričakovanem času nastanka poplav

Ob nevarnosti poplav in ob sami poplavi se uvede dežurstvo na kritičnih mestih vodotoka. Dežurstvo izvaja teritorialno pristojno gasilsko društvo, ki posreduje podatke odgovornim osebam občine, ReCO (na 112) in gasilskemu poveljstvu občine

5.3. OBVEŠČANJE PRISTOJNIH ORGANOV

V kolikor je obvestilo o nevarnosti poplav posredoval ReCO so obveščene vse odgovorne osebe v občini. Na podlagi ocene stanja Poveljnik CZ ali Poveljnik GZ obvesti o nevarnosti poplav tudi ostale izvajalce ukrepov ZiR

V kolikor nevarnost poplav ugotovijo prebivalci občine ali PGD, ki spremljajo vodostaje in to sporočilo posredujejo gasilskemu poveljstvu občine ali občini, so le-ti o tem dolžni takoj obvestiti tudi ReCO na telefonsko številko 112.

5.4. ALARMIRANJE, OBVEŠČANJE IN INFORMIRANJE JAVNOSTI

5.4.1. Alarmiranje prizadetega prebivalstva

Ob nevarnosti poplav, kjer so lahko ogrožena življenja ljudi, oziroma je potrebno začeti z izvajanjem določenih zaščitnih ukrepov, prebivalstvo opozorimo na bližajočo se nevarnost s sirenami z alarmnim znakom za preplah. Takoj po alarmiranju občina posreduje obvestilo v

ReCO in po lokalnem radiu o vrsti nevarnosti in napotke za osebno in vzajemno zaščito z napotki za izvajanje zaščitnih ukrepov.

Odločitev o alarmiranju sprejme Poveljnik CZ ali Poveljnik GZ, ki zahtevo za sproženje siren posreduje na ReCO Novo mesto.

Javno alarmiranje na področju občine Šentjernej lahko izvajajo neposredno tudi posamezna PGD s tem, da v ReCO posredujejo obvestilo o proženju siren ter pojasnilo o vzrokih za proženje.

5.4.2. Obveščanje prebivalstva o stanju na prizadetem območju

Za obveščanje prebivalcev o stanju na prizadetem območju je pristojna občina. Občinski organi in službe, ki vodijo in izvajajo naloge zaščite, reševanja in pomoči morajo vzpostaviti s prizadetim prebivalstvom na poplavljenem območju čim boljše sodelovanje in si pridobiti zaupanje ljudi. Informacije o razmerah na prizadetem območju občina posreduje preko javnih medijev. Obveščanje prebivalcev na ogroženem področju se v primeru postopnih poplav izvaja tudi s pomočjo gasilskih vozil opremljenih z napravami za obveščanje.

5.4.3. Obveščanje širše javnosti

Za obveščanje širše javnosti o izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči iz občinske pristojnosti sta odgovorna župan in Poveljnik CZ, v skladu s svojimi pristojnostmi.

Obveščanje javnosti ob nesrečah poteka v občilih, ki so po 25. členu Zakona o medijih (Ur. l. RS, št. 35/2001) in Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, dolžna na zahtevo državnih organov, javnih podjetij in zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujno sporočilo v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti države. V takih primerih se sporočilo najprej pošlje za takojšnjo objavo naslednjim lokalnim občilom:

Radio Krka
Radio Studio D

6. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV

6.1. AKTIVIRANJE ORGANOV VODENJA IN STROKOVNIH SLUŽB

Poveljnika CZ občine aktivira ReCO ali gasilski Poveljnik občine ali župan. Po obvestilu in prvih poročilih ter glede na posledice poplave Poveljnik CZ občine najprej aktivira Občinski štab Civilne zaščite, ki je pristojen za operativno in strokovno vodenje zaščite, reševanja in pomoči, oziroma podpira vodenje.

Župan neposredno aktivira:

- Uslužbenke občine skladno z načrtom dejavnosti občine;
- Občinsko komisijo za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah

Poveljnik CZ s pomočjo sistema samosklica aktivira:

- Člane OŠCZ

Gasilski Poveljnik občine preko ReCO Novo mesto ali telefonskih zvez aktivira Poveljnika PGD.

6.2. AKTIVIRANJE OBČINSKIH SIL ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

Po prejemu obvestila o nevarnosti nastanka poplav na območju občine, Poveljnik CZ v sodelovanju z Poveljnikom GZ prouči situacijo in na podlagi stanja in napovedi za naprej (višina vodostaja, nadaljnje padavine) sprejme odločitve o pripravljenosti in aktiviranju občinskih sil in sredstev za ZRP.

Ob nenadnih poplavah Poveljnik GZ odredi takojšnje aktiviranje gasilskih enot ter obvesti Poveljnika CZ o potrebi po aktiviranju drugih občinskih sil in sredstev za ZRiP.

Vodja intervencije, ki je praviloma vodja gasilske intervencije, vodi intervencijo ter o stanju redno poroča Poveljniku CZ.

Za izvajanje ZRP ob poplavi Poveljnik CZ občine glede na oceno stanja aktivira naslednje enote CZ in druge sile za ZiR ter vključi v aktivnosti zaščite in reševanja:

- KO Rdečega križa Škocjan;
- Pogodbena podjetja z gradbeno mehanizacijo;
- Pogodbena podjetja za prehrano;
- Policijsko postajo Šentjernej in Sevnica.

Delo Poveljnika CZ in službe za podporo se organizira v prostorih občine.

Gasilski Poveljnik občine določi in aktivira gasilske ekipe iz JGS, ki bodo sodelovale pri zagotavljanju pomoči.

Glede na oceno stanja nesreče se lahko aktivirajo samo določene nižje enote (ekipa, oddelek) omenjenih enot.

Za zagotavljanje varnosti se aktivira oziroma obvesti policijska postaja Šentjernej, ki ureja cestni promet za intervencijska vozila, zavaruje območja dogajanja posameznih zaščitnih ukrepov in opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Občina izvaja vse zadeve v zvezi z nadomestili plač in povračili stroškov, ki jih imajo pripadniki občinskega sistema ZiR.

Občinske sile za ZiR, ki odidejo na prizadeto območje, se zberejo na svojih zbirališčih in se jim na podlagi potreb prizadetega območja določi delovišče.

Postopki in način aktiviranja

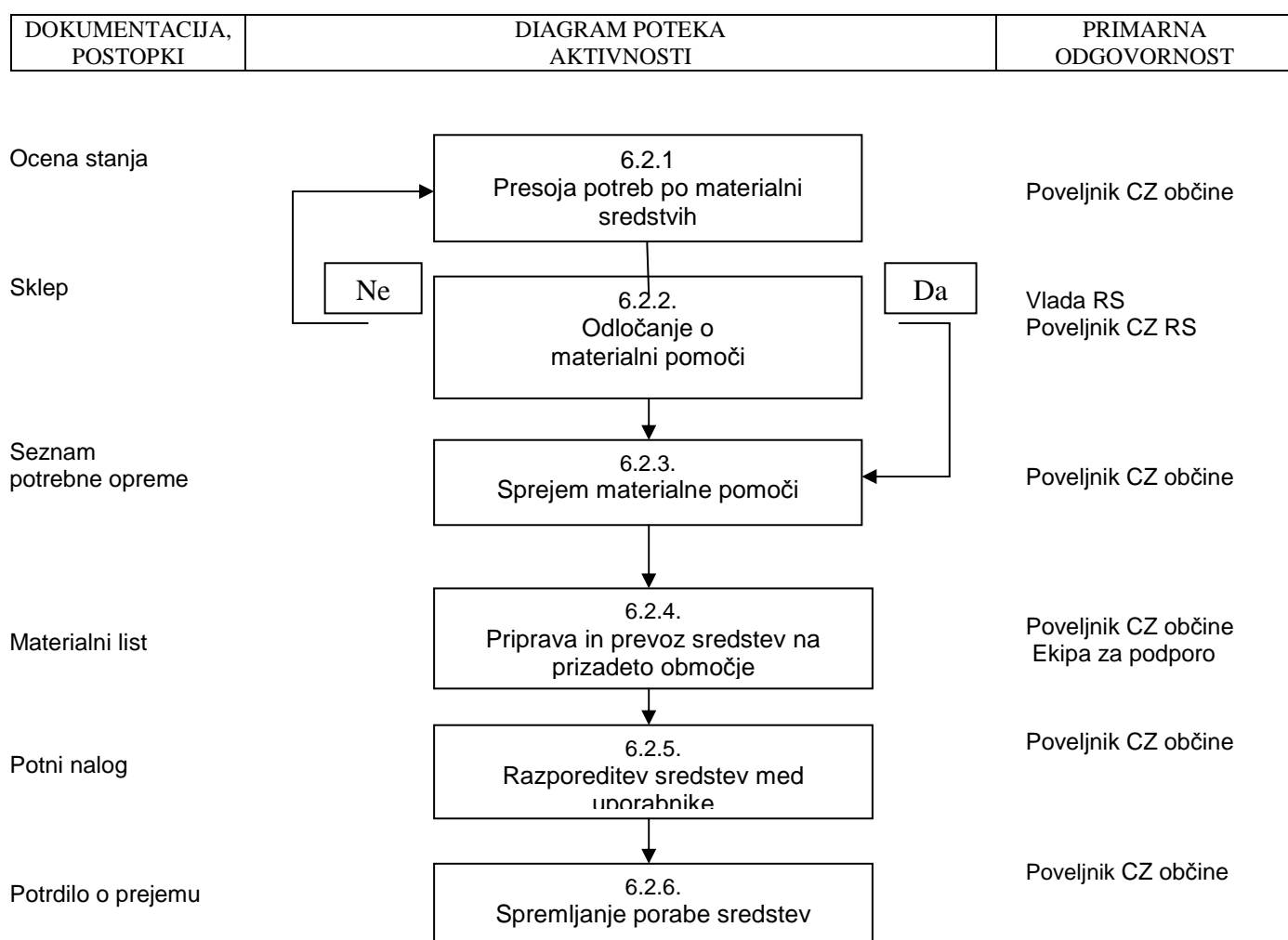
Pozivanje – aktiviranje pripadnikov CZ in občinskih pogodbenih izvajalcev izvaja OŠCZ s svojo službo za podporo na sedežu občine. Primarno se za aktiviranje uporabijo razpoložljive

telefonske povezave. Po potrebi se uporabijo dokumenti za aktiviranje, ki se nahajajo na občini ali pri strokovnem sodelavcu ZiR.

JGS se aktivira s pomočjo pozivnikov (ZARE, Nokia) preko ReCO na zahtevo Poveljnika OGP. Izvzem in izvoz tehnične in opreme JGS organizirajo Poveljniki PGD. O izvozu obvestijo ReCO preko številke 112 ali po radijskih zvezah ZARE !

6.3. ZAGOTAVLJANJE POMOČI V MATERIALNIH IN FINANČNIH SREDSTVIH

Slika 6. Shematski prikaz zagotavljanja pomoči v materialnih in finančnih sredstvih

Materialna pomoč za katero lahko občina zaprosi regijskega Poveljnika CZ pri odpravljanju posledic poplav obsega

- posredovanje pri zagotavljanju specialne opreme, ki jo na območju občine ni mogoče dobiti

- (gradbena mehanizacija, električni agregati, naprave za prečiščevanje vode ipd.),
- pomoč v zaščitni in reševalni opreми,
 - pomoč v hrani, pitni vodi, zdravilih, obleki, obutvi ipd.,
 - pomoč v sredstvih za začasno nastanitev in oskrbo ljudi, ki so ostali brez doma,
 - pomoč v finančnih sredstvih za kritje stroškov intervencij operativnih sestavov ZiR.

O uporabi materialnih sredstev iz državnih in regijskih rezerv za pomoč prizadetim ob poplavi, finančnih sredstvih ter mednarodni pomoči, odloča Vlada RS, v nujnih primerih pa tudi Poveljnik CZ RS oz. regijski Poveljnik CZ. Reševalne enote in službe, strokovnjaki ter materialna pomoč iz drugih občin ali višjih formacij, se sprejme v enem od PGD v občini Škocjan, kjer je mogoč dostop in ni poplavno ogroženo oz. po odločitvi Poveljnika CZ v koordinaciji z gasilskim Poveljnikom občine.

7. UPRAVLJANJE IN VODENJE

7.1. ORGANI IN NJIHOVE NALOGE

Vodenje sil za zaščito, reševanje in pomoč je urejeno z zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur.l.RS, št. 51/06). Operativno strokovno vodenje sil za ZiR ob nesreči se organizira in izvaja kot enoten sistem.

Intervencijo vodi vodja intervencije, ki je praviloma vodja gasilske intervencije.

Ko se aktivira CZ mora delovanje vseh enot, služb in operativnih sestavov za zaščito in reševanje biti v skladu z usmeritvami Poveljnika CZ oz. vodje intervencije.

Za operativno vodenje in usmerjanje sil za ZiR v podjetjih, zavodih in organizacijah, njihov organ upravljanja imenuje Poveljnika CZ ali poverjenika CZ ter organizira enote in službe v skladu z merili za organiziranje, opremljanje in usposabljanje sil ZiR, ki jih izda vlada RS. Svoje delovaje ob nesreči koordinirajo s Poveljnikom CZ občine ali vodjo intervencije.

7.1.1. Občinski organi

Župan:

- skrbi za izvajanje priprav za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- sprejme načrte zaščite in reševanja;
- skrbi za izvajanje ukrepov za preprečitev in zmanjšanje posledic nesreče;
- skrb za obveščanje prebivalstva o nevarnostih, o stanju varnosti in o sprejetih zaščitnih ukrepih
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Direktor občinske uprave:

- Na predlog Poveljnika CZ odredi in koordinira ukrepe drugih oddelkov občinske uprave,
- zagotavlja pogoje dela za Poveljnika CZ in štaba CZ;
- zagotavlja informacijsko podporo pri izvajanju nalog;
- nudi pomoč službe za družbene dejavnosti;
- organizira delo in zagotavlja pogoje za delo komisije za ocenjevanje škode;
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

7.1.2. Organi vodenja

Poveljnik CZ:

- odreja aktiviranje Civilne zaščite in drugih sil za ZiR;
- vodi in usmerja ZRP ob naravnih in drugih nesrečah;
- odreja umik ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in območji;
- odreja uporabo določenih sredstev zvez oziroma njihovo vzpostavitev;
- odreja odstranitev ovir, ki onemogočajo uspešno intervencijo;
- odreja uporabo tujega zemljišča za ZiR;
- odreja porušitev objekta oziroma posek dreves;
- odreja obvezno sodelovanje državljanov v ZiR v skladu z njihovimi sposobnostmi in sredstvi za ZiR;

OŠCZ:

- nudi Poveljniku CZ strokovno pomoč pri vodenju nalog ZiR;
- organizira in izvaja reševalne intervencije iz občinske pristojnosti;
- zagotavlja informacijsko podporo;
- zagotavlja logistično podporo občinskim silam ZiR;
- opravlja administrativne in finančne zadeve.

Poveljnik OGP:

- določa gasilske ekipe za sodelovanje in pomoč pri izvedbi ukrepov ZiR,
- koordinira aktivnosti s Poveljnikom CZ oz. OŠCZ,
- poroča Poveljniku CZ o situaciji in izvajanju ukrepov ZiR.

7.1.3. Občinske sile

JGS:

Izvaja vse naloge ZiR v skladu s pravili stroke,

Sodeluje in pomaga pri oskrbi s pitno vodo,

Sodeluje in pomaga pri izvedbi ukrepov ZiR ob poplavi,

Sodeluje ali izvaja zavarovanje lokacije in/ali območja nesreče ter infrastrukturnih naprav in napeljav

Organizira ali sodeluje pri izvedbi takojšnjega začasnega umika prizadetih in ogroženih ljudi, živali in premoženja

Izvaja določene naloge tehničnega reševanja ob poplavi,
Izvaja splošno reševalne naloge ob poplavi,
Sodeluje in pomaga pri izvajanju intervencijske sanacije in pri odpravi drugih posledic poplave.

Enote in službe Civilne zaščite:

Opravljajo naloge ZiR takrat, kadar jih ni mogoče zagotoviti s prostovoljnimi in poklicnimi izvajalci, javnimi službami, pogodbenimi izvajalci in drugimi.

7.1.4. Občinski pogodbeni izvajalci

Pogodbeni izvajalci gradbene stroke:

odstranjevanje naplavin in izvedba vodnih prepustov,
gradbeno tehnični posegi v prostoru po navodilu Poveljnika CZ.

Pogodbeni izvajalci za zagotovitev prehrane:

Priprava prehrane za potrebe sistema zaščite in reševanja,

Pogodbeni izvajalci za začasno nastanitev:

Začasna nastanitev in osnovna oskrba ogroženih in prizadetih občanov,

Pogodbeni izvajalci za prevoze:

Izvedba prevozov ljudi za potrebe sistema zaščite in reševanja

7.1.5. Druga podjetja, zavodi, organizacije javnega značaja

Prva pomoč in nujna medicinska pomoč poškodovanim in obolelim ob poplavi,
Sodelovanje z OŠCZ ob
poplavih

Policija:

- Varuje življenje, osebno varnost in premoženje ljudi na prizadetem območju;
- Ureja promet v skladu z določenim prometnim režimom;
- Vzdržuje javni red;
- V skladu z nastalimi razmerami preprečuje, odkriva in preiskuje kazniva dejanja
- Sodeluje pri izvajanju humanitarnih, oskrbovalnih, opazovalnih in drugih nalog;
- Opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti v skladu z zakonom o organizaciji in delovnem področju ministrstev.

Elektro Novo Mesto RTP Šentjernej:

- Vzpostavi takojšen nadzor nad okvaro elektro infrastrukture;
- Opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Cestno gradbeno podjetje Novo mesto :

- Izdela načrt prometne ureditve na prizadetem območju ter vzpostavlja prometni režim s prometno signalizacijo v cestnem prometu glede na razmere ter prednosti;
- Obvešča javnost ter prednostne uporabnike prometnih storitev o zaporah, omejitvah in drugih spremembah v cestnem prometu;
- Opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

7.2. OPERATIVNO VODENJE

Vodenje je v rokah Poveljnika CZ občine in štaba Civilne zaščite, vodje intervencije, gasilskega Poveljnika občine ter vodij reševalnih enot. Dejavnost za zaščito, reševanje in pomoč na območju občine operativno vodi Poveljnik CZ občine s pomočjo Štaba CZ občine. Poveljnik CZ v sodelovanju z Poveljnikom GZ ob nesreči določi vodjo intervencije za izvajanje posameznega ukrepa ZRP. Vodja intervencije vodi in koordinira potek intervencije in je za svoje delo odgovoren Poveljniku CZ občine, ki mu redno poroča o poteku intervencije.

V primeru, da občina ne razpolaga z ustreznimi silami, Poveljnik CZ občine, skladno z načelom postopnosti, zaprosi za pomoč v silah in sredstvih za zaščito, reševanje in pomoč Poveljnika CZ za Dolenjsko regijo, ta pa glede potrebe, Poveljnika CZ RS.

7.3. ORGANIZACIJA ZVEZ

Pri prenosu podatkov in komuniciranju se lahko uporablja vsa razpoložljiva telekomunikacijska in informacijska infrastruktura, ki temelji na različnih medsebojno povezanih omrežjih. Prenos podatkov in komuniciranje med organi vodenja, reševalnimi službami in drugimi izvajalci zaščite, reševanja in pomoči poteka po:

- javnih telekomunikacijskih zvezah,
- sistemu radijskih zvez ZARE,
- zvezah radioamaterjev.

Pri operativnem vodenju dejavnosti za zaščito, reševanje in pomoč se uporablja sistem radijskih zvez zaščite in reševanja (ZA-RE) in sistem osebne klica. Sistem zvez ZA-RE se uporablja pri vodenju intervencij ter drugih zaščitno reševalnih akcijah. Namenjen je vsem izvajalcem nalog v okviru sistema zaščite in reševanja (uporabljajo ga pripadniki enot in služb CZ, gasilci, idr.).

Radijske zveze sistema zvez ZARE se uporablja v skladu z navodilom za uporabo radijskih zvez ZARE.

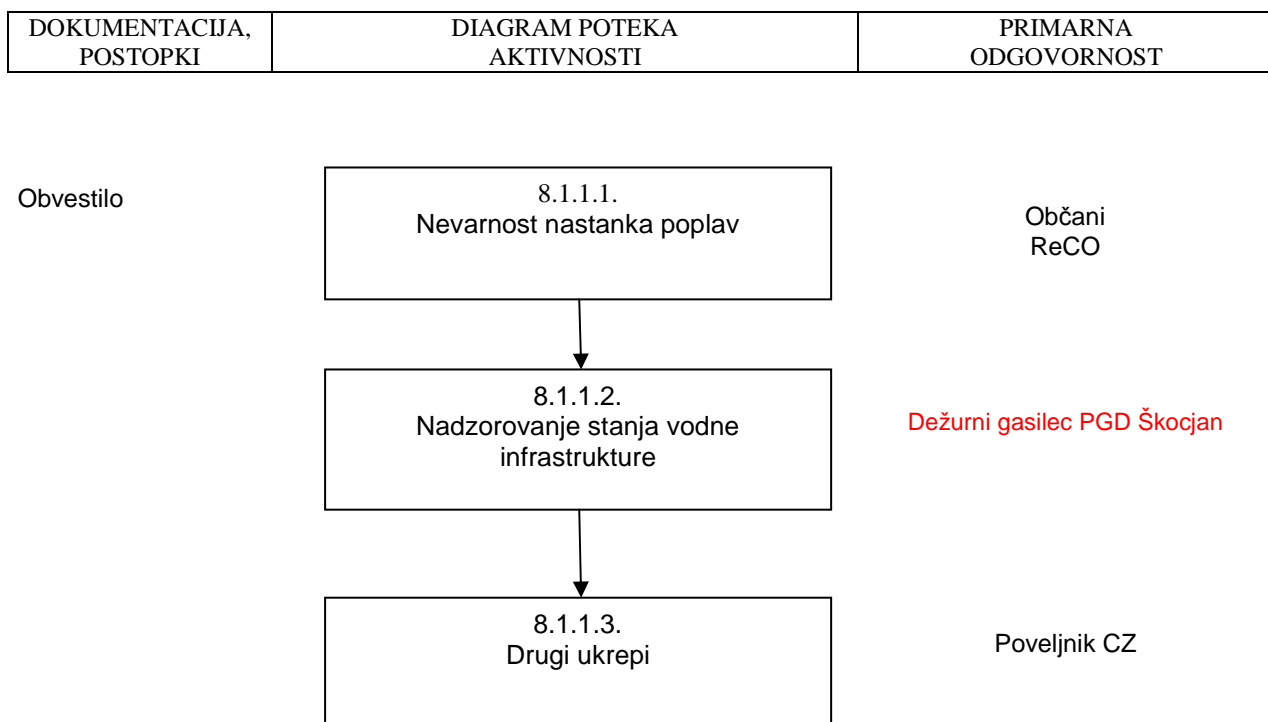
8. UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

8.1. UKREPI ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

8.1.1 Prostorski, gradbeni in drugi tehnični ukrepi

Prostorski, gradbeni in drugi tehnični ukrepi se izvajajo takoj po prvih obvestilih o zvišanju vodostaja rek. Glede na stanje, morajo upravljavci objektov pravočasno predlagati ukrepe, ki so potrebni za zavarovanje ljudi in premoženja. Izvajajo jih javne službe, pristojne za urejanje vodotokov, če je potrebno jim pri tem pomagajo sile ZiR.

Slika 7 Shema prostorskih, gradbenih in drugih tehničnih ukrepov

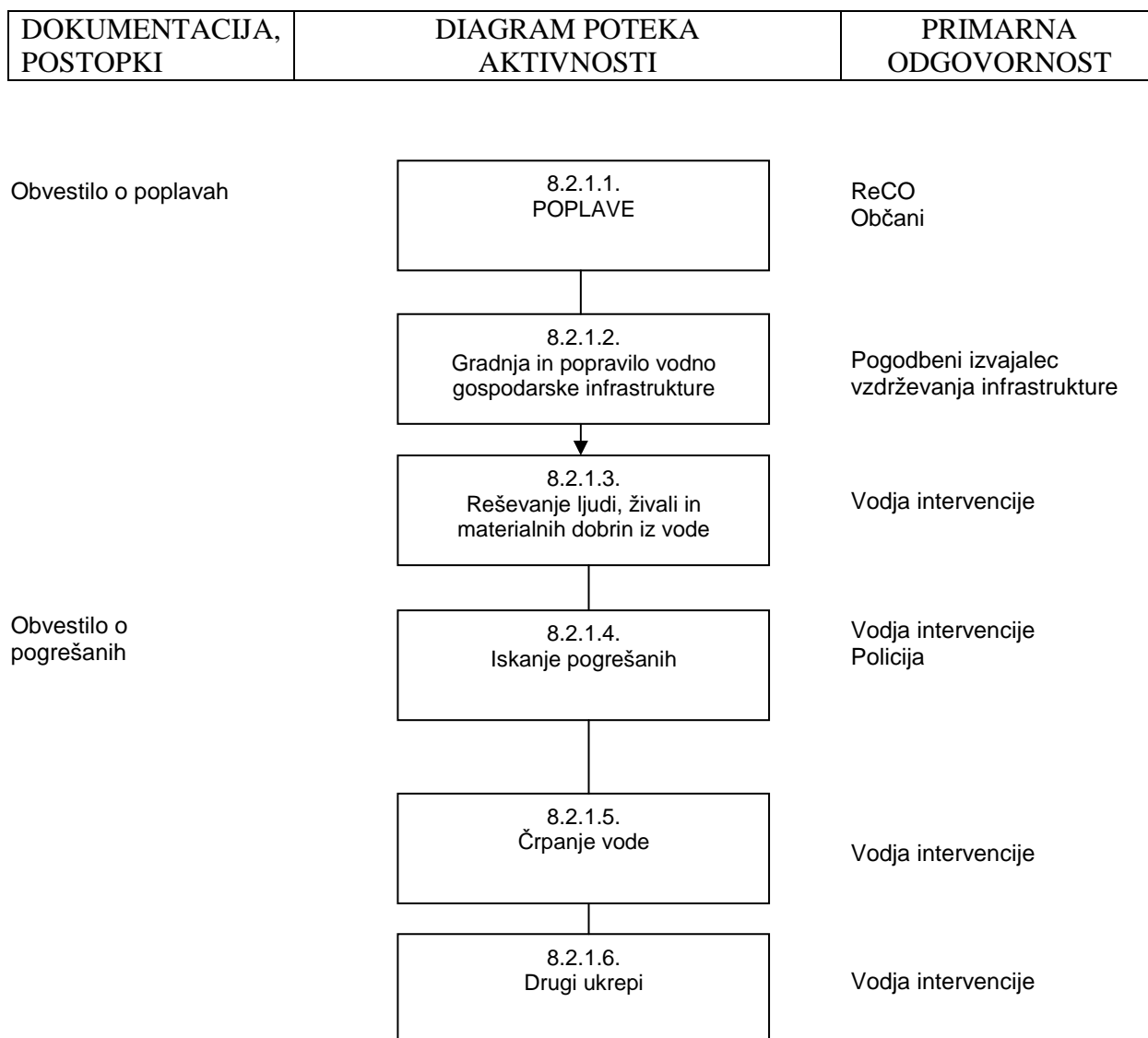
8.1.2. Evakuacija

V dosedanjih primerih poplav v občini ni bilo potrebno izvajati evakuacije občanov, zaradi česar je mogoče sklepati, da tega tudi v prihodnje ne bo potrebno. Ne glede na močna lokalna neurja, ko se v trenutku zlijejo velike količine vode, ocenjujemo, da neposredne nevarnosti za ljudi tudi v bodoče ne bo, zato načrta evakuacije ne potrebujemo. Poplave so v Občini Škocjan letno prisotne, vendar ne v razsežnostih, da bi bilo potrebno izvajati začasni umik ljudi in živali iz poplavnega območja.

8.2. NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

8.2.1 Tehnično reševanje ob poplavih

Slika 8: Shema postopkov tehničnega reševanja ob poplavih

Gasilske enote PGD, ter pogodbeni izvajalec gradbene stroke izvajajo aktivnosti tehničnega reševanja. Izvajajo nujna popravila infrastrukturnih objektov, reševanje ljudi, živali in materialnih dobrin iz in na vodi, črpanje vode ipd.

Pri opravljanju nalog sodelujejo obvezne državne gospodarske javne službe na področju urejanja voda, podjetje za vzdrževanje cest idr.

8.2.2 Prva pomoč

V okviru prve pomoči ob poplavih se izvajajo le najnujnejši ukrepi za ohranitev življenja in varovanje ljudi na poplavnem območju. Manjše poškodbe bi si prizadeti prebivalci oskrbeli v okviru osebne in vzajemne zaščite. Prvo pomoč bi izvajali prisotni reševalci (gasilci in drugi) neposredno na terenu, v kolikor pa bi bilo število poškodovanih večje, se za nudenje prve pomoči aktivira občinska ekipa prve pomoči CZ, nujno medicinsko pomoč pa daje zdravstveno osebje na terenu

Prva veterinarska pomoč

Ob posameznem primeru pogina ali obolenja živali, ki bi se v trenutku poplave nahajale na takem območju, izvajajo naloge prve veterinarske pomoči veterinarji oziroma Veterinarska postaja Novo mesto. Po potrebi jim štab CZ zagotovi pomoč gasilcev.

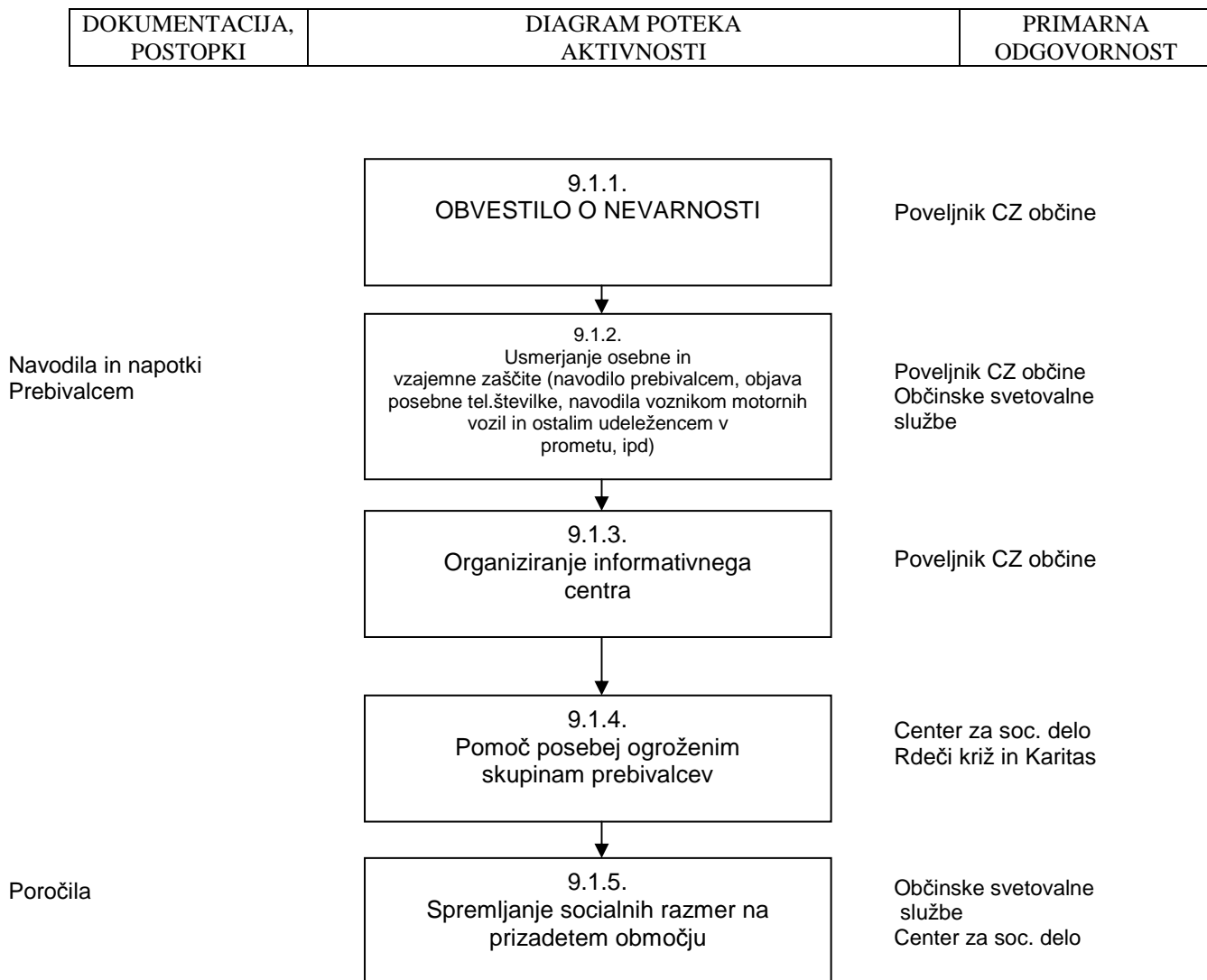
8.2.4. Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje

Za izvajanje nalog na področju zagotavljanja osnovnih pogojev za življenje in delovanja infrastrukturnih sistemov so zadolžena podjetja ; za elektrodistribucijo, podjetje Elektro Novo Mesto RTP Šentjernej, Cestno podjetje Novo Mesto za pomembnejše ceste. Ukrepe za normalizacijo razmer izvajajo v skladu s svojimi načrti delovanja ob naravnih in drugih nesrečah ter Poveljnik CZ.

9. OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Osebna in vzajemna zaščita obsega ukrepe prebivalcev za preprečevanje in ublažitev posledic nesreče. Za osebno in vzajemno zaščito je odgovorna Občina Škocjan. Preko poverjenikov za CZ, ki se imenujejo v večjih bivalnih okoljih, gospodarskih družbah, zavodih in drugih organizacijah, seznanja prebivalce s postopki za izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZiR

Slika 9: Shema osebne in vzajemne zaščite

10. OCENJEVANJE ŠKODE

Ocenjevanje škode ob poplavih zajema ocenjevanje poškodovanosti objektov in ocenjevanje škode, ki se praviloma opravljata skupaj.

Ker je ugotavljanje poškodovanosti in z njo povezane uporabnosti gradbenih objektov podlaga za večino dejavnosti za vzpostavitev normalnega življenja na prizadetem območju,

mora biti opravljeno v najkrajšem možnem času. Komisije za ocenjevanje škode po poplavih najprej pripravijo grobo oceno škode, ki je podlaga za odločanje o pomoči prizadetim občinam pri zagotavljanju osnovnih pogojev za delo ter pripravo sanacijskih programov. Občinska komisija za oceno škode nato popiše oziroma oceni škodo zaradi poplave na celotnem prizadetem področju.

RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

CORS	Center za obveščanje Republike Slovenije
CZ	Civilna zaščita
CZRS	Civilna zaščita Republike Slovenije
JGS	Javna gasilska služba občine
OŠCZ	Občinski štab Civilne zaščite
NS	Nevarna snov
PGD	Prostovoljno gasilsko društvo
GZ	Gasilska zveza Novo mesto
ReCO	Regijski center za obveščanje
ReŠCZ	Regijski štab civilne zaščite za Dolenjsko regijo
CGP	Cestno gradbeno podjetje Novo mesto
RS	Republika Slovenija
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
VGP	Vodnogospodarsko podjetje
ZARE	Radijske zveze v sistemu zaščite in reševanja
ZiR	Zaščita in reševanje